

De broodroof van de bonafide wielrenner

De strijd tegen doping mag niet verzwakken

donderdag 10 januari 2013

Auteur:Wim Lagae

20071002 - ANTWERP, BELGIUM: Wim Lagae head lecturer of the sports marketing Lessius college pictured during the presentation of the new 2007-2008 cyclocross season of Fidea Cycling team, Tuesday 2 October 2007 in Antwerp
BELGA PHOTO PETER DECONINCK

BELGA

Dopingbedrog is de kortste weg naar geld en roem, heeft de zaak-Armstrong ons alweer geleerd. De strijd tegen valsspelers mag dus niet verminderen, meent Wim Lagae. Al klopt het wel dat wielrenners in vergelijking met andere sporters veel harder worden aangepakt.

Volgens John Kroon schendt dopingbestrijding de Universele Rechten van de renners (*DS 9 januari*). Het dopingreglement blijkt aan alle kanten te rammelen en de renner wordt tegenwoordig disproportioneel gestraft en gebroodroefd nog voor zijn schuld bewezen is. Ook het systeem van de whereabouts, dat sporters verplicht om dagelijks aan te geven waar ze verblijven, moet eraan geloven omdat het indruist tegen het recht op respect voor het privéleven. Met nostalgie wordt teruggedacht aan vervlogen tijden, waarin wielherhelden als Eddy Merckx of Alberto Contador, betrokken in een dopingzaak, steun uit de hoogste politieke regionen ontvingen. Samengevat zou iedereen gelijk zijn voor de wet, behalve wielrenners.

Gedopeerden en gedupeerden

Helaas raken pleidooien voor een liberalisering van het dopingbeleid kant noch wal. We leerden uit de zaak-Armstrong opnieuw dat dopingbedrog de kortste weg is naar geld en roem. In duursporten geeft een correct uitgevoerde bloedtransfusie – de ramkraak van de sport – de renner vleugels. Het concurrentiële voordeel bedraagt hier vlug 10 à 15 procent in een sport die beslist wordt op enkele wattages meer of minder. Wie zich daarentegen suf specialiseert in de 'juiste' zaken (trainingsaanpak, gesofisticeerd materiaal, hoogtekamer en -stage, tactiek) moet knokken voor procentjes winst ten opzichte van de concurrenten.

Een dopingliberalisering druist dus compleet in tegen de ethiek van de sport en zet de deur open voor een complete normvervaging en een ongezond dopingopbod. We moeten de atleet die prutst met groeihormoon toch tegen zichzelf beschermen? Daarenboven zou een niet-repressieve aanpak totaal verkeerde signalen geven aan de jeugdsport. Wie wil zijn

kind zien functioneren in een overgemedicaliseerde sportomgeving? Ten slotte staat, na de exit van Rabobank, ook het businessmodel van het wielrennen zwaar onder druk. Welke marketeer durft vandaag nog in het wielrennen te investeren? Voor een sport die hopeloos afhankelijk is van sponsorgelden, is alleen zerotolerantie de juiste aanpak.

Gestigmatiseerde wielrenners

Wat wél klopt, is dat wielrenners op vier niveaus harder aangepakt worden.

1. Er is in wielerdopingzaken meestal een overbelichting van de renner in nesten, terwijl de rol van de artsen en het netwerk onderbelicht blijft. Hoeveel mediaruimte kreeg Lance Armstrong in vergelijking met de dokters Ferrari, Del Moral en Celaya? Hebt u enkele weken geleden de vier krantenregels gevonden die het goede nieuws meldden dat Björn Leukemans, in september 2007 betraapt op gebruik van het product Prasteron, schoongewassen werd? Oeps, foutje van de teamarts van Silence-Lotto, die vliegensvlug ontslagen werd. *Case closed*. Leukemans kreeg wel een beroepsverbod en werd de woestijn ingestuurd. Dankzij een unieke en ijzersterke verdediging haalde hij zijn gelijk. De mediatieke zaak-Leukemans illustreert dat het professionele wielrennen zich als geen ander naar de slachtbank van de dopingperceptie laat voeren én dat – net als in de contraproductieve charters – het accent te veel ligt op de verantwoordelijkheid van de renner.
 2. Het is een publiek geheim dat de dopingjacht in Europa – niet toevallig de kernlanden in de wielersport – veel performanter is dan in bijvoorbeeld atletieklanden als Kenia en Jamaica. Het Wereldantidopingagentschap blijkt ‘geen consistente informatie’ te hebben over het antidopingprogramma in deze landen. Het is trouwens veelzeggend dat in 2011 in Vlaanderen 73 atleten op doping betraapt werden en in China slechts veertien.
 3. Er is de voortrekkersrol van de internationale wielerbond UCI op het vlak van dopingbestrijding. Het moet gezegd en herhaald: als eerste internationale sportbond heeft de UCI de hematocriettest (1997), het medische monitoringprogramma voor renners (1999), de epotest op basis van urine (2001), de homologe bloedtransfusietest (2004) en *deno needle policy* (2011) ingevoerd. Al heeft het imago van de UCI als competente controleur een enorme knauw gekregen in de zaak-Armstrong, veel andere internationale sportbonden zijn minder ijverig op het vlak van dopingbestrijding.
 4. Wielerdopingverhalen worden in de media meer uitvergroot dan dopingzaken in de atletiek, het tennis of het voetbal. Wielersport en doping is het *The bold and the beautiful* van de sport. Een dopingzaak in het wielrennen is een smeuige verhaallijn die beantwoordt aan de verwachtingen van het publiek, dat wielrennen van oudsher associeert met doping. Telkens worden de vele bonafide wielrenners, die dus al jaren gebroodroofd werden door hun geprepareerde collega's, weer als junks bestempeld. Op het vlak van dopingstigma zijn alle topsporters gelijk voor de wet, behalve renners.
- Wie? Hoofddocent portmarketing aan Thomas More Antwerpen en KU Leuven.

Wat? Een versoepeling van het dopingbeleid is uit den boze.

Waarom? Dat zou niet alleen onethisch zijn, het zou ook een ongezond dopingopbod veroorzaken.